

Kvik-katekumenatet

Materialet omfatter otte mødegange, hvor den lokale menighed og præst kan prøve metoderne af og lære formen at kende, før man går i gang. Det er fint med en begyndergruppe på 5-6 personer, men 3-4 interesserede er nok. I kvik-katekumenatet er der ingen samtaleleder eller medvandrere. Alle har lige ansvar. Også for at evaluere og justere i forhold til stedets muligheder og udfordringer. Metoden er lige velegnet i et lille landsogn og et stort bysogn. Der skal blot være vilje og lyst til at skabe meningsfuld kontakt til nye frivillige, kirkegængere og engagement i kirken.

Det er vigtigt at involvere menighedsrådet og personalet ved kirken i tanker om katekumenatet lige fra begyndelsen. Menighedsrådsmedlemmerne behøver ikke selv at deltage, men der skal være bred opbakning til at gøre forsøget, og viden om, hvad katekumenatet er og kan. Katekumenatet skal virke og udvikle sig blandt lægfolk. Det skal med andre ord ikke være præstens eneprojekt, som meget anden voksenundervisning nemt kan være.

Det er også en god ide, at søge menighedsrådet om et lille årligt katekumenatsbudget til velkomstgaver, småkager til møderne og forskellige materialer. 3-5.000 kr. er rigeligt.

1. mødegang: MIG SELV OG LIVET

For at skabe den nødvendige tillid og tryghed i gruppen, begynder et katekumenatsforløb altid med at deltagerne skal lære hinanden at kende. Selvom man kender hinanden i forvejen fra menigheden eller menighedsrådet, skal man vænne sig til at dele tanker og erfaringer, man måske ikke ellers drøfter i de vante sammenhænge.

Man mødes i to timer inkl. kaffepause eller kaffe undervejs. Man sidder omkring et bord, gerne med stearinlys, og begynder med en bøn eller salme, hvad der nu er stemning for. Man minder hinanden om tavshedspligten, og samtalens regler læses op (1. gang kan reglerne deles rundt på papir til at tage med hjem, og man kan tale lidt om, hvad det indebærer):

Samtaleregler

Vi deler: Ud af egne erfaringer. Ud af egne oplevelser. Ud fra egne følelser

Vi lytter: Uden afbrydelser. Uden kommentarer. Uden gode råd. Uden diskussion

Vi ser hinanden: Som værdifulde personer, rige på erfaringer. Som levende eksempler på Guds medleven i vores fælles liv og individuelle historier

Selve samtalen:

Personligt: Navnerunde, hvor man siger sit fulde navn og fortæller om det. Har man skiftet navn? Hvad betyder det? Er man glad for sit navn? Og er der en historie om, hvorfor man fik netop dette navn.

Derefter fortæller alle efter eget valg noget om, hvem man er. F.eks.: Arbejde, uddannelse, børn, børnebørn, interesser ...

To og to: Samtale på tomandshånd, hvor mindst et af følgende spørgsmål besvares

- Hvis du kunne leve dit liv om, hvordan skulle det så være?
- Hvad ville du sige til dig selv, hvis du mødte dig selv som 15 årig?

- Hvad tænker du om fremtiden, hvad gør dig glad? Hvad skræmmer dig?

I fællesskab: Efter ca. 15 minutter på tomandshånd, samles man igen omkring bordet. Man skiftes til at genfortælle for resten af gruppen, hvad der gjorde størst indtryk af det man lige har hørt. Altså ikke ens egen historie, men den andens. Alle i gruppen skal have ordet. Man må hverken afbryde, kommentere, trøste eller andet. Ethvert udsagn skal have plads og ret til at stå for sig selv. Når man har været igennem en første runde om bordet, hvor alle har bidraget, kan man tage en runde til om samme spørgsmål/emne, hvis nogen er kommet i tanke om noget nyt ved at høre de andre.

Salmeforslag: DDS 582; DDS 613

Bibelsteder (til perspektivering og samtale, hvis der er tid. Eller blot læst op til eftertanke):

Sl 119,105; Jer 29,11; Joh 8,12

Afslut med fadervor

2. mødegang: HVEM ER GUD?

Personligt: Efter tur fortæller deltagerne, om de på et eller andet tidspunkt i livet har oplevet eller hørt om "Gudsnærvær"; at blive reddet eller være meget heldig eller oplevet en større sammenhæng f.eks. i naturen.

Efter tur fortæller deltagerne, hvorfor man tror eller ikke tror på Guds eksistens, og hvordan troen har forandret sig, siden man var barn.

To og to: Undersøg sammen forskellige bibelske gudsbilleder. Et bibelsted til hver tomandsgruppe:

1 Mos 1,1-5: Skabelsen

1 Mos 1,26-27: Gudbilledligheden

2 Mos 3,13-14: JEG ER ...

Sammen overvejer man spørgsmålet: Hvis du var Gud, hvordan ville du så forklare, hvem du er, og hvorfor du har skabt verden?

Efter ca. 15 minutters drøftelse deler tomandsgruppen deres bibelske gudsbillede og de tanker, de har gjort sig, med resten af gruppen.

I fællesskab: En af deltagerne læser ApG 17,22-32 højt. Langsomt og gerne to gange. Deltagerne skal holde fast ved det/de ord og tanker i teksten, som taler mest til dem eller undrer dem. Derefter fortæller alle på skift hvilket ord de valgte, og hvorfor.

Til fælles drøftelse: Hvordan formes vores personlige gudsbillede? Hvilke mennesker har betydet noget for udformningen af det? Mener vi det samme, når vi siger Gud?

Hvis der er tid, kan hver deltager forme sit eget gudsbillede eller et symbol på det i modellervoks. Figurerne stilles frem midt på bordet og præsenteres og forklares for gruppen.

Salmeforslag: DDS 29; DDS 6; DDS 7 – eller en anden fra salmebogens lovsangsafsnit

Fadervor

3. mødegang: JESUS

Personligt: Alle fortæller efter tur om en person i deres liv, kendt eller ukendt, der har gjort indtryk på dem. Derefter fortæller alle noget om, hvem man kunne tænke sig at møde, kendt eller ukendt, hvorfor og hvad man ville tale med den person om.

I fællesskab: Brainstorm: Find så mange navne, titler, betegnelser, ord og ordbilleder på Jesus som muligt. Fra bibelen, salmebogen, litteraturen, historien. F.eks.: Offerlam, konge, rose, revolutionær ... Det kan også være en betegnelse, som giver mening for én selv, f.eks.: Jesus som et tilflugtssted eller et puttedyr. Skriv alle ordene op og del dem ud imellem jer, så alle får mindst et par ord at fortælle ud fra. Hvad siger ordet om Jesus – er han mere menneskelig end guddommelig? Er han nær eller fjern? Er han stærk eller svag, eller både/og?

To og to: Hver tomandsgruppe slår op på en bibeltekst, hvor Jesus møder et menneske. Hvordan møder Jesus personen i teksten? Hvad betyder mødet for den person? Hvad var det ved Jesus, der fik dem til at reagere? Hvad siger teksten dig om, hvem Jesus er?

Luk 19,1-1

Joh 8,1-11

Matt 9,9-13

Luk 18,18-27

Efter ca. 15 minutter deler tomandsgruppen deres tanker med resten af gruppen

I fællesskab: Se på alle ordene om Jesus igen. Er der noget der har ændret sig fra før?

Hvis der er tid, så reflekter sammen over at Jesus, forskellige steder i Johannesevangeliet, siger om sig selv: Jeg er livets Brød, Jeg er verdens Lys, Jeg er døren, Jeg er den gode Hyrde, Jeg er opstandelsen og livet, Jeg er vejen, sandheden og livet, Jeg er det sande vintræ

Salmeforslag: DDS 164; DDS 192; DDS 260

Fadervor

4. mødegang: HELLIGÅNDEN

Personligt: Hver deltager fortæller på skift om noget, de er gode til. En særlig evne eller talent.

Hver deltager fortæller derefter, hvad de gerne ville være gode til, og hvorfor.

To og to: Ét spørgsmål med flere bibelsteder til hvert par

- Hvad synes I, Helligånden gør i disse tekster? 1 Mos 1,2; 1 Mos 2,7; Luk 1,15; Luk 1,35.
- Hvad tror I det betød for disse mennesker at opleve Helligånden? Hvad tænker I, det ville betyde for jer selv? Luk 4,1 og ApG 2,38-39.
- Find og drøft de forskellige ”åndsfrugter” som nævnes i 1 Kor 12 og Gal 5,22-23.

Efter ca. 15 minutter deler man med resten af gruppen.

I fællesskab: Læs langsomt og gerne to gange ApG 2,1-13 om pinseunderet. Hver deltager fortæller, hvordan man selv ville have oplevet situationen, hvis man havde været der. Hvilken forskel gjorde Helligånden for apostlenes liv? Hvem er Helligånden for dig?

Hvis der er tid så drøft i plenum et eller flere af følgende udsagn:

- Helligånden er en del af treenigheden
- Helligånden gives som gave til den, der vil tage imod
- Helligånden giver gaver til hver enkelt, som skal bruges til menighedens opbyggelse
- Helligånden giver ikke gaver som belønning eller efter fortjeneste, men af kærlighed og nåde.

Salmeforslag: DDS 283; DDS 291

Fadervor

5. mødegang: OM BØN

Personligt: Alle fortæller efter tur, om de har oplevet at få eller opnå noget de brændende havde ønsket sig.

To og to: Hvert par slår op på en bibeltekst eller to, der handler om bøn

Matt 7,7-8

Matt 18,19-20

Joh 14,13-14

Fil 4,6-7

Heb 4,15-16

Luk 6,28

Hvad siger bibelstederne om bøn? Efter ca. 15 minutter deles tankerne med resten af gruppen.

I fællesskab: Hvorfor er det vigtigt at længes? Hvad er forskellen på at bede en fremmed om noget, og en man kender? Kan vi bede Gud om hvad som helst? Hvorfor/hvorfor ikke? Får man altid hvad man beder Gud om?

Prøv sammen at øve den oldkirkelige *Jesu Hjertebøn*. Bønnen følger vejtrækningen – på indånding tænker man: *Jesus Kristus*. På udånding: *Forbarm dig over mig*. Giv tid, og sig ordene i vejtrækningsrytme, til alle i gruppen er med.

Lad bønnen virke i stilhed et par minutter i gruppen. På bordet kan stå en skål fyldt med blanke papirlapper. Under stilheden kan man tage en lap eller flere og skrive sin egen bøn. Hvis der er stemning for det, læses bønnerne op til sidst.

Salmeforslag: DDS 585; DDS 588; DDS 29

Fadervor

6. mødegang: HVAD BETYDER DÅBEN?

Personligt: Om vand! Fortæl om en god oplevelse med vand. Enten at drikke, når man er meget tørstig eller et havbad en varm sommerdag eller et rensende brusebad ... Hver deltager fortæller om et konkret minde og forsøger også at sætte ord på, *hvorfor* det er mindeværdigt.

Personligt: Fortæl på skift om en dåb, man har været med til. Hvad var din egen rolle? Hvad lagde du lagde mærke til i ritualet, præstens tale, dåbskjolen, dåbsfamilien ...

To og to: Sæt disse forskellige udsagn om dåben i rækkefølge, efter hvad I sammen finder ud af er vigtigst (kopiér og klip ud, så der er et sæt til hvert par)

- Dåben skaber en særlig relation til Gud
- Dåben giver os medlemsskab i den kristne kirke og i Guds rige
- Dåben er begyndelsen på en ny rejse og et nyt liv
- Dåben giver os mulighed for at vokse i tro
- Dåben er en gave fra Gud

Efter ca. 15 minutter: Begrund jeres rækkefølge for resten af gruppen, og fortæl også om jeres evt. uenigheder.

I fællesskab: En deltager læser højt fra Romerbrevet om Paulus' syn på dåbens betydning (Rom 6,3-11). Læs langsomt og gerne to gange. Hver deltager fortæller derefter, hvad man hæftede sig ved i teksten.

Læs derefter fra Johannesevangeliet (Joh 4,13-14). Kan I få øje på en sammenhæng imellem denne tekst og teksten fra Romerbrevet?

Salmeforslag: DDS 441; DDS 448

Fadervor

7. mødegang: NADVER

Personligt: Alle fortæller efter tur om en gave de engang har fået, som betød meget for dem.

I fællesskab: Forestil jer, at jeres hjem brænder. Du kan lige akkurat nå at redde en tre-fire ting ud af flammerne, før du må springe for livet ud af huset. *En* af de ting, du tager med dig, skal være noget, du har fået af nogen. Hvad er det? Hvorfor er lige netop den gave så vigtig? Hvad siger gaven om giveren?

Læs højt Matt 26,26-29. Brød og vin er Kristi krop og blod, og samtidig er det brød og vin, som er høstet, bagt og lagret, som vi kender det fra hverdagen. Begge dele er gaver fra Gud – den ene synlig, den anden usynlig.

Besvar på skift: Hvorfor er det vigtigt for Jesus at give os disse gaver? Hvad siger de om giveren? Hvordan kan disse gaver være betydningsfulde for modtageren?

To og to: Hvert par slår op på et skriftsted, der handler om nadver

Joh 6,35

Joh 6,53-56

ApG 2,46

1 Kor 11,23-25

Hvad siger teksterne om nadverens betydning? Hvordan kan nadveren betyde noget i vores eget liv? Efter ca. 15 minutter deles tankerne med resten af gruppen.

Hvis der er tid – og tænkt på det i forvejen – så dæk bord med hvid dug og glas på stilk, et godt brød, der kan brækkes humpler af og en flaske rødvin – og saft. Også gerne lidt smør eller pesto og frugt, så det bliver et rigtigt måltid. Der skal være tid til hygge og snak.

Indled måltidet med en nadversalme og indstiftelsesord (invitér præsten med) og slut af med takkebøn og velsignelse.

Salmeforslag: DDS 477; DDS 217

Fadervor

8. Mødegang: GUDSTJENESTE

Personligt: Hvad betyder det for mig at gå til gudstjeneste? Hvad ville jeg ændre, hvis jeg fik lov?

Fælles: Find en søndag i kalenderen, hvor katekumenatet i samarbejde med præsten skal stå for planlægning og afholdelse af jeres lokale gudstjeneste. Når datoen er fundet, læser I søndagens tekster, så I kender den pågældende søndags overordnede tema. Alt efter hvor mange I er i katekumenatet, fordeler I opgaverne, som typisk er: Salmevalg, læsninger ved gudstjenesten, prædiken og kirkebøn.

Prædiken: Evangeliet læses højt to gange af to forskellige stemmer. Efter første læsning sidder man en stund i stilhed og tænker over det, man har hørt. Der læses igen. Hver deltager får lov at sige, hvilke tanker evangeliet vækker. Præsten eller den, der vil holde prædiken, skriver ned og forsøger at bruge noget af det, der bliver sagt, til søndagens prædiken.

Salmevalg: Hver deltager har en salmebog. Der skal vælges mindst en indledningssalme, en salme efter prædikenen og en slutningssalme. Præsten viser deltagerne, hvordan man finder rundt i salmebogen. Man kan tale om betydningen af at tekst og salmer hænger sammen – eller ikke gør det.

Kirkebøn: Deltagerne arbejder med kirkebønnen, præsten er sekretær (og formentlig den, der udformer den endelige bøn). Skal en fra gruppen bede kirkebønnen til gudstjenesten? Hvorfor/hvorfor ikke. Spørgsmål til gruppen kan være: Hvilke emner for bøn ligger der i gudstjenestens tekster? Hvad sker der lige nu i verden omkring os, både den nære og den fjerne, som kalder på forbøn?

Indled denne mødegang med gudstjenestens indgangsbøn og afslut med udgangsbønnen. Begge bønner kan ved selve gudstjenesten bedes af en eller flere fra katekumenatet. Ligesom også de bibelske tekster, der hører søndagen til, kan blive læst op af andre end præsten. Det kræver lidt træning i oplæsning og evt. en mikrofonprøve i kirken.

God arbejdslyst!

Flere materialer og metoder

Vägens gemenskap – ett metodmaterial för vuxenkatekumenatet. Martina Hansson og Nils Hammarström. Forlaget Argument

- To forskellige svenske menigheder har udgivet hver sit katekumenatsforløb fra mødegang til mødegang. Det er meget nemt at gå til. Hver side i bogen er et emne, f.eks. *Hvem er Gud?* med tilhørende spørgsmål, opgaver og bibelsteder, der åbner samtalen. Man kan gå slavisk frem side for side eller udvælge de emner, der er relevante og interessante i ens egen sammenhæng.

Katekumenatet – en metodebog om voksnes vej til tro. Elisabeth Lindow. Eksistensens forlag

- Inkl. efterskrift om det danske katekumenat af Line Hage.

Laboratorium – sprog for tro. Sådan skaber du rum for samtaler om tro og eksistens. Birgitte Stoklund Larsen, Kirsten Jørgensen, Nicolai Halvorsen, Jeanne Dalgaard. Aros Underviser

- En dansk udviklet metode til, hvordan man kan åbne for den nogle gange svære samtale om tro og eksistens.

I er velkomne til at ringe/maile til mig, hvis I har brug for det inden I går i gang.

Line Hage tlf: 3036 4013 linh@km.dk